

IV. Opis programu studiów

3. KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	M#1-N1-AiR-KSSiP-807
Nazwa przedmiotu	Współrzędnościowa Technika Pomiarowa
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Coordinate Metrology
Obowiązuje od roku akademickiego	2019/2020

USYTUOWANIE MODUŁU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	AUTOMATYKA i ROBOTYKA
Poziom kształcenia	I stopień
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma i tryb prowadzenia studiów	studia niestacjonarne
Zakres	komputerowe systemy sterowania i pomiarów
Jednostka prowadząca przedmiot	Katedra Technologii Mechanicznej i Metrologii
Koordynator przedmiotu	dr hab. inż. Włodzimierz Makiela prof. PŚk
Zatwierdził	

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	przedmiot specjalnościowy
Status przedmiotu	wybieralny
Język prowadzenia zajęć	polski
Usytuowanie modułu w planie studiów - semestr	semestr 8
Wymagania wstępne	
Egzamin (TAK/NIE)	NIE
Liczba punktów ECTS	3

Forma prowadzenia zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium
Liczba godzin w semestrze	18		9		

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Kategoria	Symbol efektu	Efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01	Ma rozbudowaną wiedzę w zakresie nowoczesnych systemów pomiarowych	AiR1_W09 AiR1_W10
	W02	Ma poszerzoną wiedzę w zakresie procesów produkcyjnych i technik wytwarzania przy uwzględnieniu zagadnień zapewnienia jakości	AiR1_W10 AiR1_W12
Umiejętności	U01	Sprawnie planuje i przeprowadza eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, krytycznie interpretuje uzyskane wyniki i wyciąga prawidłowe wnioski	AiR1_U08 AiR1_U26
	U02	Zna zasady posługiwania się aparaturą pomiarową i zna metody szacowania niepewności pomiaru	AiR1_U08 AiR1_U09 AiR1_U26
Kompetencje społeczne	K01	Ma świadomość potrzeby uzupełniania wiedzy specjalistycznej przez całe życie i potrafi dobrać właściwe źródła wiedzy i metody uczenia dla siebie i innych	AiR1_K01 AiR1_K04
	K02	Rozumie wagę działań zespołowych i potrafi brać odpowiedzialność za wyniki wspólnych działań	AiR1_K01 AiR1_K04

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć*	Treści programowe
wykład	<p>Wprowadzenie. Rozwój współrzędnościowej techniki pomiarowej, jej podstawy i obszary zastosowania.</p> <p>Ocena wyników pomiarowych wg GPS (<i>Specyfikacja Geometrii Wyrobów</i>) Zasady wzajemnego uznawania wyników pomiarowych i kontrolnych. Analiza zarysów rzeczywistych powierzchni części</p> <p>Ogólna budowa współrzędnościowych maszyn pomiarowych (WMP): układ kinematyczny, sterowanie, wspomaganie komputerowe, stykowe głowice pomiarowe: impulsowe i skaningowe, optyczne głowice pomiarowe.</p> <p>Typy konstrukcji WMP a ich przeznaczenie użytkowe.</p> <p>Przykłady zastosowań w izbach pomiarowych, jednostkach badawczych i rozwojowych oraz produkcji. Sprzężenia z systemami wytwarzania.</p> <p>Zastosowanie WMP: pomiary wymiarów liniowych i kątowych, pomiary zarysów krzywoliniowych, pomiary uzębień, pomiary powierzchni krzywokreślnych.</p> <p>Współrzędnościowa technika pomiarowa, inżynieria odwrotna, sterowanie jakością procesów produkcyjnych.</p> <p>Rozwiązania systemowe.</p> <p>Źródła błędów pomiarów współrzędnościowych i sposoby ograniczania ich wpływu na wyniki pomiarów. Metody badań odbiorczych i okresowych WMP wg norm serii PN-EN ISO 10360. Kolokwium zaliczające</p>

laboratorium	<p>Przeprowadzenie 6 ćwiczeń laboratoryjnych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przedstawienie budowy i specyfikacji metrologicznej WMP wykorzystywanych w ramach laboratorium. Systemy zamocowań mierzonych przedmiotów na stole WMP. Specyfika pomiarów na WMP z głowicą centralną 2. Elementy składowe układów trzpieni pomiarowych. Budowa układu trzpienie pomiarowych niezbędnego do realizacji wybranego zadania pomiarowego. Kwalifikacja układu trzpienie pomiarowych. Metody definicji układu bazowego mierzonego przedmiotu. Wyznaczenie kostki bezpieczeństwa. 3. Przygotowanie planu pomiarowego w trybie ręcznym. Wyznaczanie podstawowych elementów geometrycznych: punkt, prosta, płaszczyzna, okrąg, kula, walec, stożek. Dobór strategii pomiarów poszczególnych elementów. Wyznaczenie wybranych cech: wymiarów i tolerancji geometrycznych. Przeprowadzenie pomiaru w trybie CNC. 4. Przygotowanie planu pomiarowego w trybie off- line dla wybranego modelu CAD. Sposoby prezentacji otrzymanych wyników pomiarów – przygotowanie raportu pomiarowego. 5. Pomiary na maszynie wielosensorowej O'Inspect z wykorzystaniem głowicy stykowej, optycznej i konfokalnej. 6. Przeprowadzenie pomiarów za pomocą ramienia pomiarowego z głowicą do pomiarów stykowych i laserowej głowicy skanującej. Porównanie wyników pomiarów zmierzonej części z modelem CAD.
--------------	--

*) zostawić tylko realizowane formy zajęć

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia (zaznaczyć X)					
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt	Sprawozdanie	Inne
W01			X			
W02			X			
U01			X		X	
U02			X		X	
K01						X
K02						X

FORMA I WARUNKI ZALICZENIA

Forma zajęć*	Forma zaliczenia	Warunki zaliczenia
wykład	zaliczenie z oceną	Uzyskanie 3 pkt na 6 możliwych.
laboratorium	zaliczenie z oceną	Obecność na zajęciach. Zaliczenie kolokwium wstępnego na każdym ćwiczeniu, dopuszczającego do udziału w pomiarach. Oddanie i zaliczenie wszystkich 6 sprawozdań z ćwiczeń pomiarowych, każdy na ocenę minimum 3,0.

*) zostawić tylko realizowane formy zajęć

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS							
Lp.	Rodzaj aktywności	Obciążenie studenta					Jednostka
		W	C	L	P	S	
1	Udział w zajęciach zgodnie z planem studiów	18		9			h

2.	Inne (konsultacje, egzamin)	2		2			h
3.	Razem przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	31					h
4.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	1,2					ECTS
5.	Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	44					h
6.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy	1,8					ECTS
7.	Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	25					h
8.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym	1,0					ECTS
9.	Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75					h
10.	Punkty ECTS za moduł <i>1 punkt ECTS=25 godzin obciążenia studenta</i>	3					ECTS

LITERATURA

1. Ratajczyk E., Woźniak A. Współrzędnościowe systemy pomiarowe, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2016, Wydanie II
2. Sładek J. Dokładność pomiarów współrzędnościowych, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków 2011
3. Poniatowska M., pomiary współrzędnościowe i analiza odchyłek geometrycznych powierzchni swobodnych, Oficyna Wydawnicza Politechniki Białostockiej, Białystok 2012
4. Jakubiec W., Malinowski J.: Metrologia wielkości geometrycznych. WNT Warszawa 2017, wydanie V
5. Adamczak S. Pomiary geometryczne powierzchni. Zarysy kształtu, falistość i chropowatość. WNT Warszawa 2008
6. Humienny Z. i inni: Specyfikacje geometrii wyrobów (GPS) WNT, Warszawa 2004